

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Innehållsansvar: Nahid Kondori, (nahko1), Enhetschef
Granskad av: Sofia Myhrman, (sofmy1), Specialistläkare
Godkänd av: Anneli Fagerberg, (annfa26), Chefläkare

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-17

Vårdhygien – Tarmbakterier med ESBLcarba, patient med nyupp- täckt bärarskap

Gäller även för Capio Lundby Specialistsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Habilitering & Hälsa samt Sjukhusen i väster och är godkänd av respektive chefläkare.

Förändringar sedan föregående version

Ersätter tidigare version daterad 2025-01-15. Endast redaktionella förtydligande.

Bakgrund och syfte

Syftet med rutinen är att utifrån smittskyddslagen och patientsäkerhet tillgodose att patient får information och förhindra spridning av tarmbakterie (Enterobacterales) som bildar ESBLcarba, fortsättningsvis benämnt ESBLcarba.

Patientens medicinska omhändertagande får inte förhindras eller fördröjas på grund av bärarskap av ESBLcarba.

Tarmbakterie (Enterobacterales) med ESBLcarba är anmälnings- och smittspårningspliktig enligt smittskyddslagen. Eftersom ESBLcarba inte är allmänfarlig sjukdom ges inga förhållningsregler och patient har ingen informationsplikt t.ex. gentemot anhörig, arbete eller skola/barnomsorg.

Utförande

Nyupptäckt bärarskap av ESBLcarba

Den som tar emot ett provsvar avseende ESBLcarba ansvarar för att direkt förmedla det till behandlande läkare (den som ordinerat och/eller ansvarar för provsvaret), så att nedan åtgärder kan initieras.

- Behandlande/ansvarig läkare på aktuell enhet – både inom sluten- och öppenvård
 - informerar patient om provsvar och bärarskap. För smittskyddsblad, se Smittskydd Västra Götaland [ESBLcarba](#)
 - smittskyddsanmäler i [SmiNet](#)
 - ansvarar för att bärarskap journalförs under symbol uppmärksamhetsinformation/observandum i Melior för verksamhet som har detta journalsystem eller annat aktuellt huvudjournalsystem
 - remitterar patient till infektionsmottagning för uppföljning
 - för patient som remitterats/överförs från annan förvaltning meddela remitterande verksamhet, så de kan ta ställning till eventuell smittspårning och uppföljning av patient
 - för patient som bytt vårdform, säkerställ informationsöverföring. Vid överföring till t.ex. kommunal vård eller annan förvaltning informeras även Vårdhygien
 - bedömer för inneliggande patient var fortsatt vård sker, se rutin [Vård av patient vid bärarskap av multiresistent bakterie/svamp](#)
 - ansvarar för smittspårning, se rutin [Smittspårning av multiresistent bakterie/svamp](#)
 - tillser vid positivt kliniskt prov hos inneliggande patient kompletterande provtagning enligt tabell, för värdering av kolonisationsstatus.

Provtagning

- Ange på remiss ”ESBLcarba – provtagning känd bärare”. För provtagningsanvisningar se respektive mikrobiologiskt laboratorium.
- Prov från samma patient buntas ihop med gummiband. Används pappersremiss räcker en remiss för samtliga prov från en patient.

ANALYS	PROVLOKAL - alltid	PROVLOKAL – vid förekomst		
	rektum (faeces, pinnprov)	sår, hudlesion ^a	övrigt ^b	urin ^c
ESBLcarba	X	X	X	X

^a i samband med planerad omläggning

^b till exempel infart/drän med infektionstecken och tub-/trachealsekret

^c om patient har/nyligen haft KAD, kateteriseras intermittent eller har UVI-symtom

Infektion - åtgärder

Patient med bärarskap av ESBLcarba får en behandlande läkare på Infektion, vilken ansvarar för att:

- upprepa information om innebörd av ESBLcarba bärarskap
- bedöma och vid behov smittspåra bland patients hushållskontakter utifrån smittspårningsplikt enligt smittskyddslagen
- följa upp att bärarskap är dokumenterat under symbol uppmärksamhetsinformation/observandum i Melior.

Avsteg

Medvetet avsteg från denna rutin dokumenteras i patientjournal om avsteg är kopplat till patient. Annan orsak till avsteg rapporteras i MedControl PRO eller befintligt avvikelshanteringssystem.

Ansvar

Linjechef ansvarar för att denna rutin är känd och följs av alla medarbetare.

Relaterad information

[ESBLcarba. Smittskydd Västra Götaland](#)

[Vårdhygien – Smittspårning av multiresistent bakterie/svamp. Rutin](#)

[Vårdhygien – Vård av patient vid bärarskap av multiresistent bakterie/svamp.](#)

Rutin

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

[Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen.](#) Folkhälsomyndigheten

[Smittskyddslag 2004:168](#)

Kunskapsöversikt

[Sjukdomsinformation om bakterier med ESBLcarba](#). Folkhälsomyndigheten European Centre for Disease Prevention and Control. Carbapenem-resistant Enterobacterales, third update – 3 February 2025. ECDC: Stockholm; 2025

[ESBL-producerande tarmbakterier. Kunskapsunderlag med förslag till handläggning för att begränsa spridningen av Enterobacteriaceae med ESBL](#). Reviderad 2014. Folkhälsomyndigheten, art.nr 978-91-7603-178-0

Arbetsgrupp

Representanter arbetsgrupp Vårdhygien SU

Sofia Myhrman, hygienläkare
Kerstin Möller, hygiensjuksköterska

Granskare

Tobias Tyrberg, specialistläkare, Infektion, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Thomas Wahlberg, smittskyddsläkare, Smittskydd Västra Götaland

Godkänt av

Capio Lundby Specialistsjukhus
Carlanderska sjukhuset
Habilitering & Hälsa
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Sjukhusen i väster

Inger Holm Gunnarsson, chefläkare
Karin Möller, chefläkare
Anne-Berit Ekström, chefläkare
Anneli Fagerberg, chefläkare
Philipp Meijering, chefläkare

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Nahid Kondori, (nahko1), Enhetschef

Granskad av: Sofia Myhrman, (sofmy1), Specialistläkare

Godkänd av: Anneli Fagerberg, (annfa26), Chefläkare

Dokument-ID: SU9992-381335686-120

Version: 31.0

Giltig från: 2026-04-17

Giltig till: 2028-04-17